

gemeente Zaanstad
Fysieke leefomgeving

AANTEKENEN
Stichting De Hemmes Groep
t.a.v. de heer P. Ulle
Lagedijk 40
1544 BH Zaandijk

Stadhuisplein 100
1506 MZ Zaandam
Postbus 2000
1500 GA Zaandam

Telefoon 14 075
www.zaanstad.nl

DATUM	Datum poststempel
UW KENMERK/UW BRIEF VAN ONS KENMERK	Mail van 17 maart 2023 aan Wethouder N. Groothuismink 2023/6560
ONDERWERP	Kennisgeving besluit aanwijzing tot gemeentelijk monument van object Houtloods 17, in opslag gelegen bij Restauratiebedrijf B.C. Nieuwenhuijs, J.J. Allanstraat 471 in Westzaan

Geachte heer Ulle,

Wij hebben u op 8 augustus 2023 geïnformeerd, dat wij op uw verzoek van 17 maart 2023 een onderzoek hebben ingesteld of Houtloods 17, momenteel in opslag gelegen bij Restauratiebedrijf B.C. Nieuwenhuijs, J.J. Allanstraat 471 in Westzaan, aangewezen kan worden tot gemeentelijk monument. Nu heeft de gemeenteraad een definitief besluit genomen.

Besluit

Gezien de monumentale waarde van object Houtloods 17, momenteel in opslag liggend bij Restauratiebedrijf B.C. Nieuwenhuijs, J.J. Allanstraat 471 in Westzaan, heeft de gemeenteraad besloten om dit object aan te wijzen als gemeentelijk monument. Hieronder geven wij aan hoe de gemeenteraad tot dit besluit is gekomen.

Toelichting besluit

Ingevolge artikel 1.1 van de Verordening Fysieke Leefomgeving Zaanstad wordt onder monument verstaan:

Een overeenkomstig deze verordening als beschermd gemeentelijk monument aangewezen zaak, die van algemeen belang is wegens zijn schoonheid, betekenis voor de wetenschap of cultuurhistorische waarde, of terrein dat van algemeen belang is wegens daar aanwezige zaak.

Conform artikel 4.2 de Verordening heeft het college advies gevraagd aan de adviescommissie Welstand en Monumenten Zaanstad. De adviescommissie heeft op grond van de volgende criteria haar advies uitgebracht:

1. Architectuurhistorische waarden (incl. bouwhistorische waarden)

2. Cultuurhistorische waarden
3. Stedenbouwkundige waarden (incl. ensemble waarde)
4. Gaafheid/herkenbaarheid
5. Zeldzaamheid
6. Fysieke kwaliteit

De commissie heeft, op 11-07-2023, gezien de redengevende omschrijving en objectbeschrijving, positief geadviseerd over de aanwijzing als gemeentelijk monument van Houtloods 17, momenteel in opslag liggend bij Restauratiebedrijf B.C. Nieuwenhuijs, J.J. Allanstraat 471 in Westzaan.

Het advies van de adviescommissie voor Welstand en Monumenten Zaanstad en de redengevende omschrijving treft u als bijlage aan.

Juridische informatie over de aanwijzing van uw object als gemeentelijk monument

De aanwijzing van object Houtloods 17 is in strijd met paragraaf 4.1 in de Verordening fysieke leefomgeving Zaanstad. Volgens de Verordening dient er sprake te zijn van **onroerend cultureel erfgoed**. Object Houtloods 17 ligt momenteel in losse onderdelen in depot opgeslagen bij Restauratiebedrijf B.C. Nieuwenhuijs, J.J. Allanstraat 471 in Westzaan. Locatie van herbouw wordt schiereiland de Hemmes op het molenerf bij molen De Zaadzaaijer.

De gemeenteraad is op grond van de gemeentewet, artikel 108 en 149 bevoegd om in afwijking van de Verordening Fysieke Leefomgeving Zaanstad over de aanwijzing van object Houtloods 17 te besluiten.

De gemeenteraad heeft, gelezen het advies van de adviescommissie voor welstand en monumenten en vanwege de volgende redenen, besloten om tot afwijking van de Verordening Fysieke Leefomgeving Zaanstad, de momenteel in losse onderdelen in opslag liggende object Houtloods 17 aan te wijzen als gemeentelijk monument:

- Monumentenstatus is benodigd voor herbouw in oorspronkelijke staat
Zonder monumentenstatus is herbouw in de *oorspronkelijke* staat van de houtloods niet mogelijk vanwege bouwvoorschriften in het Bouwbesluit 2012. Bij herbouw zonder monumentenstatus moet worden voldaan aan de regels voor *nieuwbouw*. Uitzondering hierop is artikel 1.13 Bouwbesluit 2012. Dit artikel kan worden toegepast als er een Wabo omgevingsvergunning is vereist voor een activiteit die bestaat uit het in enig opzicht wijzigen van een monument. Het artikel waarborgt dat het monumentale karakter niet nadelig wordt beïnvloed. De loods wordt herbouwd met circa 90% van het oorspronkelijk bouw materiaal, afgezien van de algemeen voorkomende dakpannen.
- Houtloods 17 heeft specifiek voor Zaanstad belangrijke cultuurhistorische waarden
Houtloodsen zijn eeuwenlang van groot belang geweest voor de houtindustrie en de ontwikkeling van de Zaanstreek. In Nederland staan nog zo'n 16 houtzaagmolens. In de Zaanstreek zijn nog 3 houtzaagmolens overgebleven. Alleen bij houtzaagmolen De Held Jozua staan nog originele houtloodsen uit het molentijdperk. Houtloodsen in Nederland zijn zeer zeldzaam geworden. Er zijn maar weinig exemplaren bewaard gebleven. De algemene historische waarde van Houtloods 17 is dan ook groot. Houtloodsen hebben eeuwenlang een belangrijke rol gespeeld in het zagen, opslaan en drogen van hout.
Vanaf het einde van de 19e eeuw tot het midden van de vorige eeuw hielden deze loodsen hun functie, maar nu vooral bij de import van elders gezaagd hout.

- Herbouw van in opslag liggende monumenten in het verleden
Er zijn in het verleden reeds eerder enkele besluiten genomen om in losse onderdelen in depot opgeslagen panden vóór herbouw aan te wijzen tot gemeentelijk monument. Onder andere Molenaarswoning De Blijdschap (Zaandijk) is in 2012 (2012239248) en Hero de Jager (Zaandijk) is in 2016 (2016247895) aangewezen op grond van de Erfgoed Verordening van 2010. In de toen geldende Erfgoed Verordening was bepaald dat 'als beschermd gemeentelijk monument kan worden aangewezen, een zaak (...)'. Bij de voorbereiding en overgang naar de Verordening Fysieke Leefomgeving Zaanstad, is het criterium 'zaak' gewijzigd in het criterium 'onroerend'.
- Monumentenstatus kan dienen als aanjaagfunctie
Een monumentenstatus voor Houtloods 17 kan helpen fondsen en subsidies aan te trekken die nodig zijn voor de verdere realisatie van het hiervoor genoemde project en dienen als aanjaagfunctie voor de verdere ontwikkeling van het gebied.
Er is al een bijdrage toegezegd vanuit de Rijks Erfgoeddeal.

Rechtsgevolgen

- Vanaf heden is onder andere artikel 5.72 van de Verordening Fysieke Leefomgeving Zaanstad van toepassing. Dit houdt in dat het verboden is om zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning voor een gemeentelijk monument het object te wijzigen, te slopen, te verstoren, te verplaatsen, in enig opzicht te wijzigen of te herstellen, te gebruiken of te laten gebruiken op een wijze waardoor het wordt ontsierd of in gevaar wordt gebracht.
- Wanneer Houtloods 17 op de Hemmes eenmaal is herbouwd, dient de aanwijzing ingevolge artikel 4.7 van de Verordening Fysieke Leefomgeving Zaanstad te worden gewijzigd in het gemeentelijk erfgoedregister naar een *onroerend cultureel erfgoed* met een gewijzigde kadastrale aanduiding.
De beschrijving van het pand wordt dan aangepast aan de gerealiseerde bouw.
- Voor verdere met de aanwijzing tot beschermd gemeentelijk monumenten gepaard gaande rechtsgevolgen verwijzen wij u korthedshalve naar hoofdstuk "Aanwijzing van gemeentelijk monument, gemeentelijk archeologische monument, beschermd stads- of dorpsgezicht" van de Verordening fysieke leefomgeving Zaanstad.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
Namens burgemeester en wethouders van gemeente Zaanstad,

Hoofd afdeling Fysieke Leefomgeving II

Bijlage

Advies van de adviescommissie Welstand en Monumenten Zaanstad
Redengevende omschrijving Houtloods 17

Neem gerust contact met ons op

Voor vragen over het proces van de aanwijzing kunt u contact opnemen met mevrouw Lisa Constant (via l.constant@zaanstad.nl). Voor inhoudelijke vragen over bijvoorbeeld de omvang van de bescherming, wat wel en niet mag met een monument e.d. en subsidiemogelijkheden kunt u contact opnemen met mw. Marieke Leeving (via m.leeving@zaanstad.nl). Voor vragen over vergunningen of subsidies verwijzen wij naar de afdeling Vergunningen en het Subsidiebureau van Zaanstad. Zij zijn te bereiken via 14 075.

Bezwaar- en beroep**a. Rechtsmiddelen**

Belanghebbenden die het niet eens zijn met dit besluit kunnen binnen **6 weken** onmiddellijk liggend **na** de dag van verzending van dit besluit aan de aanvrager een bezwaarschrift indienen bij burgemeester en wethouders van de gemeente Zaanstad. Dit kan digitaal. Ga daarvoor naar www.zaanstad.nl en tik uw zoekterm in "bezwaar tegen besluit indienen". Voor het digitaal indienen van uw bezwaarschrift heeft u uw DigiD-inlogcode nodig.

Schrijft u liever een brief? Richt uw bezwaarschrift dan aan Gemeente Zaanstad, t.a.v. burgemeester en wethouders, Postbus 2000, 1500 GA Zaandam. Het bezwaarschrift dient te zijn voorzien van de datum, uw naam, adres, handtekening en de motivering van uw bezwaren. Daarnaast verzoeken wij u in uw bezwaarschrift ons kenmerk van deze brief te vermelden of een kopie van deze brief mee te zenden.

Wij willen bezwaren tegen besluiten graag op informele wijze behandelen. Als uw bezwaar in aanmerking komt voor deze informele behandeling nemen wij op korte termijn telefonisch contact met u op. In verband hiermee verzoeken wij u om in uw bezwaarschrift ook uw telefoonnummer te vermelden waarop u overdag bereikbaar bent.

Meer informatie over de bezwarenprocedure staat in de brochure 'Bezwaar en beroep tegen een beslissing van de overheid'. Deze kunt u kosteloos downloaden vanaf de website www.Rijksoverheid.nl of bestellen via telefoonnummer 1400 (lokaal tarief).

Het indienen van een bezwaarschrift schort de werking van dit besluit niet op. Indien onverwijld spoed dit vereist, kan tijdens de bezwaarschriftprocedure een voorlopige voorziening worden gevraagd aan de voorzieningenrechter van de Rechtbank Noord-Holland, locatie Haarlem, Bestuursrecht, Postbus 1621, 2003 BR Haarlem. U kunt ook digitaal het verzoekschrift indienen bij genoemde rechtbank via <http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht>. Daarvoor moet u wel beschikken over een elektronische handtekening (DigiD). Kijk op de genoemde site.